

III. ČINNOST A SLUŽBY

5 Otevřenost pro lidi

Každý, kdo přijde na radnici a chce sdělit nebo projednat něco ve veřejném zájmu, tedy v zájmu občanů Nové Paky, je a bude vždy vítán. Může se vyjadřovat naléhavě, hloupě, může nám nadávat, ale vždy je tento člověkem váženým. Mnohdy toho zneužívají ti, co chtějí jen něco pro sebe, ale dokud toto není zřetelné, vnímáme každého seriózně. Také další cesty, jak s vedením města lze komunikovat, jsou dosti otevřené – ať už jde o diskuse na webových stránkách města, časopis Achát, vystupování v zastupitelstvu města, nebo možnost přímo mluvit se starostou. Potřebujeme zpětnou vazbu od občanů.

Město by ovšem nemělo jen pasivně čekat, až se občan přijde na něco zeptat nebo až pošle nějaký dopis. Naopak. Město by mělo jít občanovi naproti, vytvářet podmínky pro naplnění hesla: svoboda slova a otevřený přístup k informacím. Snažíme se proto na webových stránkách města www.munovapaka.cz zveřejňovat maximum dokumentů, které se týkají činnosti města. Jedná se například o zápisy z jednání orgánů městské samosprávy, tedy zastupitelstva, rady, všech výborů.

V případě schůzí zastupitelstva se vždy pořizuje také audiozáznam, aby bylo možné v případě potřeby zpětně dohledat, co přesně zde bylo řečeno. Město zveřejňuje také všechny smlouvy, které uzavřelo, a to již od září 2010, dávno před přijetím zákona o registru smluv.

Jsmo si vědomi toho, že nestačí jen zveřejnit vše, co se již událo, občan by měl mít přístup na radnici také v průběhu rozhodování a vědět dopředu, co se chystá. Termíny všech jednání orgánů samosprávy jsou proto v Nové Pace dopředu napevno dány a jsou široce veřejnosti přístupné. Snažíme se, aby byl předem znám nejen termín příští schůze, ale také její program. Občané se mohou zúčastnit jakékoliv schůze zastupitelstva, rady či výboru. Pokud na schůzi přijdou, mohou zde i sami vystupovat se svými příspěvky, připomínkami, námitkami, stížnostmi.

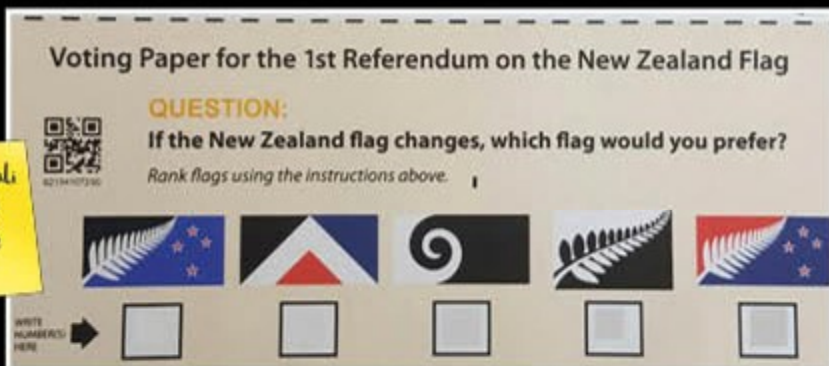

Nikdo by neměl být jakkoli popoháněn za to, co napíše a řekne vůči orgánům města. Za těch 16 let, co jsou tu starostové města ze sdružení Sportovci pro Novou Paku, se nestalo, aby byl někdo žalován za útok na starostu či jiný orgán města. A často to byly útoky sprosté. Nicméně pečlivě dbáme na to, aby diskuse na zastupitelstvu, ve výborech, radě, při veřejných projednáváních byla svobodná. Stejně tak je možné se v Achátu dočíst, jak hloupý je starosta. Úplně nejsvobodnější je diskuse na webových stránkách města. Na nich lze najít skutečně podlé útoky na politiky – ani ty však necenzurujeme. Naše webová diskuse je tak jednou z nejsvobodnějších. Nevyžaduje žádnou registraci. Tím pádem je úroveň diskuse místy nízká, nicméně tak to musí být a bude, pokud má být v Nové Pace zachována svoboda projevu. Jen hlupák a slaboch se obává slovních útoků primitivů.

Základem dobrého rozhodnutí je dostatečný a svobodný přístup k informacím, a to i „alternativním“. Aby se občan mohl seriózně podílet na rozhodování v rámci města, musí být detailně informován o předpokladech a dopadech každého usnesení. Vedle vyložení odborných otázek jsou to finanční konsekvence. Pokud utratím peníze za opravu muzea, nebudu mít na silnici. Chci-li, aby občané dostávali lepší službu, musím zvýšit daně.

Takhle hlasovali Novozélandané o státní vlajce

Ten, kdo rozhoduje, musí vědět o vývoji problému, možnostech jeho řešení a také, co to dlouhodobě přinese, kolik to bude stát.

Pro nás v zásadě platí, že vše v rámci města je veřejné. Nesouhlasíme ani s utajováním osobních údajů. Pokud někdo o něco žádá, chce něco od města, musí počítat s tím, že to bude veřejně projednáno. U každého rozhodnutí musí být zaznamenáno, kdo ho navrhl, kdo hlasoval pro a proti; aby byla zpětná vazba. Budu-li mít dostatek informací, měl bych mít možnost je uplatnit při rozhodování o věci. Tradicí jsou již ankety mezi občany. Což je naše forma přímého zjišťování názoru všech občanů na určitou otázku, tedy forma přímé demokracie.

Otevřeně nutno říci, že přímá demokracie má i řadu nevýhod. Především je tu riziko totalitní přímé demokracie, kdy „normální“ většina odhlasuje něco, co je razantně proti určité

menšině. Dále je tu obava z nekvalifikovanosti rozhodnutí všeho lidu, ovšem lze říci, že na druhou stranu kvalifikovanost není obvykle dána ani u „profesionálních“ politiků; ti se navíc obvykle rozhodují tak, jak se domnívají, že by si přál lid.

Pro referendum (u nás neformálnější „anketu“) je důležitá férovost a přiměřenost. Autor otázky musí do referenda položit otázku objektivně, nezaujatě. Špatným příkladem je:

„Souhlasíte s tím, aby byl odvolán ředitel ten a ten, protože špatně pracuje?“

Každý přece chce vyhodit špatně pracujícího člověka. Referendum se mohlo zeptat, zda vedoucí pracuje dobře, nebo špatně. Autor otázky by neměl být zainteresován na rozhodnutí, zaujetí výsledkem vede k deformaci otázky:

„Souhlasíte s tím, aby vám auta jedoucí po nové silnici hlučela do oken?“

Má pravdu, ale neříká, že se tam bude lépe

jezdit všem. Správně by mělo být: „Souhlasíte s výstavbou nové silnice?“

Velkým strašákem pro budoucí život referendum je kampaňovitost, dnes referendum používají ti, co neuspěli s nějakou myšlenkou ve volbách. Prohrajou volby, tak aspoň těm zvoleným politikům vyhrožují referendem, resp. takto se snaží zviditelnit. A když už referendum platně vypíšou, tak je otázka zavádějící anebo nakonec není dostatečná účast. Poctivě vypsání referenda je neutrální – ten, kdo referendum vypisuje, předem neví, nebo aspoň nesdělí, jaká je „správná“ odpověď. Chce jen zjistit názor lidí, ne s nimi manipulovat.

Dalším dobrým řešením je dodatečně schvalující referendum – zastupitelstvo projedná a vyřeší určitý problém a následně si to již přijaté usnesení (ze svého rozhodnutí, jako otázku zásadního významu) nechá „posvětit“ lidmi.

V Nové Pace nepoužíváme referendum, raději

méně formální ankety. Referendum je sice právně závazné (všechny orgány města ho musí respektovat), ale je drahé. Navíc při nutnosti účasti 35 % voličů je často neplatné, v Nové Pace jsou účasti podle druhu voleb – obvykle hlasuje 85 % z hlasujících ve volbách, při volbách do Poslanecké sněmovny to dělá přes 40 % všech voličů; existují i jednotlivci, kteří hlasují jen v anketě.

V Nové Pace se lidové hlasování snažíme dělat poctivě – nemít předem danou odpověď, např. jsme se rozhodovali mezi investicí do MKS, nebo Masarykova náměstí, nikdo nevěděl, jak to dopadne, a výsledek byl těsný. Jednoznačný výsledek měla anketa o uzavření ulice Jiřího z Poděbrad pro motorová vozidla, tzn. od radnice do náměstí. Jednoznačný výsledek nás vedl k myšlence na omezení provozu automobilů v celém centru města.

Anketa nestojí desítky tisíc korun jako referendum. Zásadně ji organizujeme s volbami, takže členové komisí ve svém volném čase, který před koncem hlasování mají, sečtou hlasy z ankety. Je pak na členech zastupitelstva, zda je pro ně výsledek hlasování závazný. Nestalo se, že by někdo výsledek ankety nerespektoval, v současnosti ho nikdo už ani nezpochybuje.

Pokud se objeví nějaká zásadní otázka v chodu města, jsme připraveni podrobit ji férovému hlasování v anketě.

Referendum on the United Kingdom's membership of the European Union

Vote only once by putting a cross in the box next to your choice

Should the United Kingdom remain a member of the European Union or leave the European Union?

Remain a member of the European Union

Leave the European Union

Tohle bylo naprosto fér...

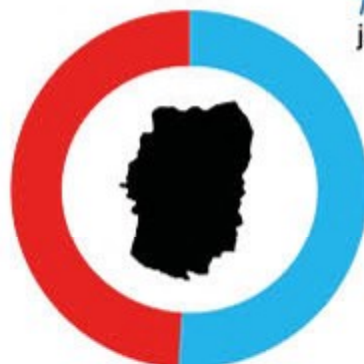
I takhle může dopadnout referendum...

MÍSTNÍ REFERENDUM V ZUBŘÍ

„Jste pro krytý bazén ve městě Zubří?“

K referendu dorazilo 2 551 voličů, z toho 1240 občanů se vyslovilo pro ANO, 1239 voličů pro NE a 72 hlasů bylo vyhodnoceno jako neplatných. Výsledek referenda tak byl závazný o jediný hlas.

1239 občanů se vyslovilo **pro NE**

72 hlasů bylo vyhodnoceno jako neplatných

1240 občanů se vyslovilo **pro ANO**